

ШУ “ЕПИСКОП КОНСТАНТИН
ПРЕСЛАВСКИ”

Педагогически факултет

РЕФЕРАТ

***ТЕМА: “Парична теория на
външноикономическите отношения”***

Дисциплина: ИКОНОМИКА

Автор:

Титуляр

проф. Николина Илиева

ф. №

курс III₂

гр. Добрич

ПАРИЧНА ТЕОРИЯ НА ВЪНШНОИКОНОМИЧЕСКИТЕ ОТНОШЕНИЯ

1. Платежен баланс

а. Структура на платежния баланс

С понятието "платежен баланс" се означава статистическото обхващане на всички икономически транзакции между икономическите единици на дадена страна и чужбина за една година. Икономическите единици са домакинствата, предприятията, публичните предприятия и органи в страната или чужбина.

Активната страна на платежния баланс отразява валутните постъпления, а пасивната - валутните разходи на страната. Таблица 1 представя структурата на платежния баланс в опростен вид. Записите в платежния баланс са записи на текущи или финансови транзакции.

Както се вижда, в платежния баланс се обхващат потоците от блага, услуги, преводи, капитали между страната и чужбина. Той се разчленява на отделни частични баланси в зависимост от характера на транзакциите. Най-често се използва следната схема:

- текущ баланс,
- баланс на капиталовото обръщение,
- златен и валутен баланс или промяна на неточуждестранните активи на страната.

Таблица 1: Опростена структура на платежния баланс

Валутни постъпления:	Валутни разходи:
Износ на блага и услуги	Внос на блага и услуги
Внос на капитали	Износ на капитали
- нови задължения към чужбина	- кредити за чужбина
- погашения по капитала от чужбина	- погашения по капитала към чужбина

Тези баланси могат да се раздробяват по-нататък. Например текущият баланс се състои от търговски баланс, баланс на услугите и баланс на преводите. Търговският баланс обхваща размяната на стоки между страната и чужбина. Балансът на услугите изразява салдото от приходите и разходите на страната, свързани с услугите към/от чужбина. Балансът на преводите отчита всички услуги, които са осъществени без съответна насрещна услуга. Тук попадат например вноските на България в ООН, Юнеско, МВФ.

Балансът на капиталовото обръщение обобщава дългосрочните и краткосрочни капиталови трансакции на страната с чужбина. Към дългосрочните капиталови трансакции например спадат покупката на чуждестранни ценни книжа, преките чуждестранни инвестиции на предприятията, дългосрочните кредити към/от чужбина. Към краткосрочното капиталово обръщение принадлежат трансакциите със срок до 1 година /например търговските кредити, отпускани на страната/.

Златно-валутният баланс включва промените във валутните резерви на централната банка. Салдото на този баланс изразява в парична форма неторезултатите от всички външноикономически трансакции на страната.

На основа на двойното счетоводно записване от формална гледна точка платежният баланс е винаги уравновесен. Само частичните баланси могат да показват дефицит или излишък. Възможните разлики между приходите и разходите на страната, които се дължат на пропуски в статистическото отчитане, се компенсират с позицията "Салдо на трансакциите, неотчетени от статистиката и грешки при статистическото определяне на трансакциите".

б. Уравновесяване на платежния баланс

Съгласно принципа на двойното счетоводно записване салдото на баланса на текущите операции и на баланса на капиталовото обръщение от една страна и салдото на валутния баланс от друга страна трябва да